СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 148. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 31-го липня 1945. No. 148 NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, July 31, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЧОТИРИ ФЕДЕРАЛЬНІ ДЕПАРТАМЕНТИ В АКЦІЇ ДЛЯ ЗНИЩЕННЯ ЧОРНОГО РИНКУ

Спільна акція чотирьох великих федеральних аґенцій проти чорного ринку і проти ошуканчих податкових виказів розпічнеться незабаром. Департамент скарбу, рільництва і справедливости, при чинній співпраці Бюра Адміністрації Цін, уже порозумілися, як привернути пошанування законів і злекшити вимушування високих цін від публики.

Новий секретар скарбу Фред Винсон оприлюднив свій намір розпочати негайно акцію проти тих, що роблять фальшиві податкові викази на те, щоб виминути плачення податків.

ЕЛІОТ РУЗВЕЛТ РЕЗИҐНУЄ ЗО СТАНОВИЩА ГЕНЕРАЛА.

Зогляду на це, що від двох місяців почали виходити на денне світло різні вісти про великі позички, які затягав син президента Френклина Д. Рузвелта, тепер бриґадир-ґенерал в американській армії, Еліот, вніс резиґнацію із свого становища до департаменту війни з проханням, перенести його в нечинний стан. Це оприлюднив департамент війни із заявою, що прохання ще не є вирішене. Слідство над фінансовими трансакціями Еліота Рузвелта з тих часів, коли він ще не був в армії, розпочала комісія Способів і Засобів палати репрезентантів перед кількома тижнями, але воно ще не скінчене.

ЗУДАР ЛІТАКА З ХМАРОДЕРОМ.

Найвищий на світі будинок, звісний Емпайр Стейт Билдинг у Ню Йорку, зазнав великої шкоди в суботу 28. липня, коли то в годині 10 ранку серед густої мряки вдарив у нього бомбовик Бі-25. Зудар був такий сильний, що будинок захитався, але скінчилося на тому, що літак продер стіну на 79 поверсі і застряг у будинку. Важніше те, що в катастрофі згинув пільот полк. Вилієм Ф. Смит і залога з двох осіб. Крім цього згинули ще бюрові робітники, які працювали в бюрах Католицької Добродійної Організації, яка міститься в тому місці і кількох інших осіб, разом усіх 13 людей. Будинок огорнуло полумя тому, що вибухла ґазолі-на з літака, але вогонь угашено скоро. Шкоди нараховують на $500,000.

НЕГОДУВАННЯ СЕНАТУ З ПРИПІЗНЕННЯ РЕКОНВЕРЗІЇ.

Сенатська Воєнна Слідча Комісія оприлюднила гостру критику на проволікання реконверзії в самій Америці і серед аґенцій, які займаються працею заграницею. Комісія доручила Бюрови Воєнної Мобілізації і Реконверзії щоб воно провірило працю всіх інших аґенцій, які мають завдання переводити реконверзію, а департаментови стейту доручила провірити працю тих аґенцій, що мають до діла із чужинними урядами.

ФОРД ПЕРЕДБАЧУЄ ВЕЛИКИЙ ДОБРОБУТ.

З нагоди своїх 82-літніх народин знаний американський промисловець Генрі Форд в Дітройті оприлюднив свої погляди на економічне положення Америки. Він каже, що Америка і цілий світ стоять на порозі такого добробуту, який не виглядав можливим у минувшині. Є різні проблеми, як економічні, людяні та політичні, які мусять бути розвязані. „Роботи залежать від права приватного промислу розвивати свою діяльність без перешкод. Для осягнення найліпшої якости потрібна є як найбільша конкуренція" — твердить Форд.

ПОЛІЦІЯ РОЗІГНАЛА ДІМ МОЛИТВИ НА ЧЕСТЬ ВУЖІВ.

У місті Сейнт Чарлз, у стейті Вирджінія, поліція виконала рейд в неділю 29. липня на дім молитви, в якому поширювано культ вужів. Секта називає себе Лікувачами при помочи Віри, кажучи, що їдовиті вужі приносять здоровля. Поліція, виконуючи напад на зібрання, прочитала розпорядок губернатора, яким забороняється практики почитання вужів як небезпечні для здоровля. Після цього поліція вбила 4 вужі, які секта перетримувала для своїх релігійних практик.

ПОВСТАЛА НІҐЕРСЬКА ПРЕСОВА АҐЕНЦІЯ.

На річнім зібранню Ніґерських Видавців Газет у Ню Йорку в неділю 29. липня рішено оснувати Ніґерську Пресову Аґенцію, яка має збирати новинки і розсилати їх до 55 ніґерських газет, які є власниками цеї аґенції. Конференція тривала 3 дні і покінчилася великим числом резолюцій, які домагаються поправи ніґерської долі в Америці.

Вдовілля президента Трумана з ратифікації

ж В суботу 28. липня сенат ратифікував 89 голосами проти 2 Чартер Обєднаних Держав, принятий як спосіб забеспеки світового миру на конференції у Сан Франсиско. Сенатори, які голосували проти ратифікації, це Вилієм Ланджер з Норт Дакоти і Генрик Шипстед з Минесоти. Сенатор Гайрем Джансон з Каліфорнії, який заявився проти чартеру вчасі нарад в комісії, лежить хворий у шпитали.

Коли президент Гері С. Труман, який перебуває у Берліні на нараді Трьох Потуг, довідався про вислід голосування над ратифікацією, він прислав телеграму до сенату такого змісту: „Це дотикає мене у глибині серця, що сенат Злучених Держав ратифікував Чартер Обєднаних Держав майже одноголосно. Поступок сенату посуває вперед основно справу світового миру".

АМЕРИКАНСЬКІ КОМУНІСТИ ВЕРТАЮТЬСЯ ДО БОЛЬШЕВИЗМУ

Комуністична Партія Америки, перевибрала свою головну управу на краевій тайній партійній конвенції, що відбулася в Ню Йорку при співучасти 90 делеґатів. З конвенції оприлюднено звіт, в якому сказано, що конвенція рішила зліквідувати Політичне Комуністичне Товариство, яке вчасі війни підтримувало воєнну акцію Злучених Деражв і заграничну політику президента Ф. Д. Рузвелта, а привернути чисто-революційну діяльність Комуністичної Партії Америки. Щоб виказати перед світом, що партія відпекується співпраці з буржуазними елементами, усунено від проводу дотеперішнього пресідника Комуністичного Товариства Ирла Бравдера, а при цій нагоді усунено теж другого провідника, Роберта Майнора. Головою партії вибраний Вилйем З. Фостер.

Щоденник Ню Йорк Ворлд Телеґрем звідомляє, що Бравдер вчасі дискусії закинув вітверто, що американські комуністи слухають наказів Москви. Ця газета пише теж, що після скинення Бравдера з проводу, американські комуністи пішли на дорогу большевизму.

АМЕРИКАНСЬКІ ВТРАТИ В ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ

Воєнний департамент оприлюднив минулого тижня цифри дотеперішніх утрат в людях у теперішній війні. Упродовж останнього тижня було втрат 5,741, а загальна цифра виносить 1,058,842. Серед жертв були втрати в армії 920,220 убитих, ранених і пропавших, а в воєнній маринарці 138,622 осіб. Підсекретар війни Петерсон оприлюднює, що в армії є вбитих 196,918, ранених 569,696, пропавших 35,708 а плінників 117,898. Із них виміняно 94,965 вояків.

Жертви маринарки до 23. липня виносять: убитих 51,219, ранених 72,066, пропавших 11,578, плінників 3,793.

Партія Праці встановляє новий уряд Британії

Діставши припоручення від короля встановити новий британський уряд, премієр Атлі, провідник Партії Праці, зараз першого дня встановив 6 головних міністрів свого кабінету. Між ними секретарем заграничних справ, на місце Ідена, став Ернест Бевин, що вважається насильнішою постаттю в Партії Праці; „лордом приватної печаті" став Артур Ґрінвуд; міністром скарбу Гю Далтон; „президентом ради" Морисон; „президентом Торговельної Палати" (міністром торговлі) Сер Стефорд Крипс. Король потвердив негайно вибір всіх цих осіб.

Атлі негайно після цих номінацій виїхав літаком до Потсдаму, аби там продовжувати конференцію трьох потуг. З ним поїхав новий секретар заграничних справ Бевин.

ЗАПОВІДАЄ АКЦІЮ БРИТАНІЇ ПРОТИ „ОСЕРЕДКІВ ПОШЕСТЕЙ" В ЕВРОПІ

Проф. Гаролд Ласкі, котрого називають справжньою потугою за плечима Партії Праці, заявив ґазетам, що одною з перших цілей нового британського уряду буде знищити „осередки пошестей" в Европі. Головним таким осередком є режім Франка в Еспанії.

Ввиду перемоги Партії Праці найшлися в тяжкому стані, себто без британської допомоги, королі Бельґії, Греції й Юґославії.

ВІДГУКИ БРИТІЙСЬКИХ ВИБОРІВ ПО СВІТІ

Переміна уряду в Британії заповідає переміну уряду в Греції. За вістками з Атен, теперішній уряд скоро уступить, а на його місце прийде коаліційний уряд з усіх грецьких партій, за виїмком комуністів.

Грецько-американський Комітет при американських робітничих юніях подав американському урядови меморіял про грецьку ситуацію. Говориться в меморіялі, що в Греції панує тепер терор.

Велике одушевлення зприводу висліду британських виборів панує в Новій Зеляндії, де тепер теж править Партія Праці.

Московське радіо привитало перемогу Партії Праці як „нову главу" в національнім життю Британії; мовляв, в Британії прийшла до правління партія, яка має означену програму в політичних і суспільних справ. Советська преса витає цю перемогу як облекшення боротьби проти останків фашизму в Европі.

Витають теж британські вибори ґазети Юґославії, Болгарії й Чехословаччини, де тепер переважають советські впливи.

Данські ґазети називають нового британського премієра найкращим приятелем Данії та заповідають зміну британської політики супроти Франції, Італії і Еспанії.

Єгипетські й гіндуські часописи назагал витають вибори, але займають до нового уряду вичікуюче становище.

ЗАБАГАТО ДОЩУ.—Зливший дощ у стейті Ню Джерзі наробив шкоди на міліони долярів, при чому згинуло кілька осіб. Вулиці багатьох міст були позаливані водою, а фундаменти будинків вода підмулила. Оця сцена представляє шкоду на залізничім шляху у Вест Петерсоні. Внаслідок підмулення потяги мусіли бути припинені.

ЯПОНІЯ ВІДКИДАЄ УЛЬТИМАТ

Японський премієр Кантара Сузукі заявив газетярам, що японський уряд не буде звертати ніякої уваги на проклямацію урядів Америки, Британії і Китаю до Японії. Це значить, що японський уряд буде зовсім іґнорувати ультимат трьох потуг.

Офіціяльне відкинення ультимату Японією не є ніякою несподіванкою, бо від одержання його в Японії різні японські урядники це заповідали.

Після заяви премієра президент „Політичного Союзу Великої Японії" виступив з радіовою промовою, в котрій назвав ультимат пропаґандою ворогів Японії в цілях дальшого ведення війни; мовляв, вона має на цілі протиділати воєнному умученню в аліянських краях.

АВСТРАЛІЯ КРИТИКУЄ ПОТСДАМСЬКИЙ УЛЬТИМАТ.

Герберт Еват, австралійський міністер заграничних справ, видав формальну заяву, в котрій критикує проклямацію Америки, Британії й Китаю до Японії як занадто лаґідну. При тому він висказує жаль, що держави не поспитали при тому опінії Австралії.

ФЛЬОТНІ ЛІТАКИ БЮТЬ ПО ОКРУЗІ ТОКИА.

Зараз після відкинення аліянтського ультимата Японія аж тряслася від атак літаків американської й британської воєнної фльоти. Понад тисячка великих літаків била по транспортових, летунських і інших військових цілях довкола японської столиці.

Одночасно великі боєві кораблі „Месечузетс" та „Кінг Джордж V" повели більші відділи воєнних кораблів, що викинули зо своїх гармат понад тисячку тон гарматних куль на Гамамацу, що лежить на полудне від Токиа.

Американські розвідні лети ствердили, що підчас суботнішого рейду на Нутрішнє море Японії знищено японських 283 літаки та затоплено або ушкоджено 189 кораблів.

ВЕЛИКІ ЛЕТУНСЬКІ РЕЙДИ З ОКІНАВИ.

Далеко-східні Летунські Сили зробили понад Японію за два дні 700 перелетів, розбиваючи на кожному з них бомбами комунікаційні засоби, кораблі й промисли в Кагошімі, Куре й Сасебо. Ці літаки мають свої бази на Окінаві. Вони ушкодили в цих летах корабель „Гаруну", як також два літаковози, один кружляк і кілька інших кораблів. Бито теж по летнищах та захоплено на землі поважне число літаків. Інші летунські відділи літали понад східне побережжя Азії від Кореї по Малаї.

Віцеадмірал Ремці, начальник головного штабу при адміралі Спруансі, що стоїть на чолі Пятої Фльоти на Пацифіку, заявив, що інвазія Японії вже почалася бомбардуванням і блокадою.

ЯПОНСЬКА ФЛЬОТА ТОПИТЬСЯ, ЯК КРИГА НА ВОДІ.

Адмірал Нимиц подав, що в атаці Третьої Фльоти на Нутрішнє Море Японії знову поцілено два боєві кораблі й три кружляки, що були ушкоджені попередно. Стверджено теж, що один боєвий корабель був затоплений. Американські летуни, повертаючі з рейду в ту околицю, заявляють, що японська фльота до кінця війни не вийде на бій.

НЕ СПОВНЕНІ НІМЕЦЬКІ ПЛЯНИ.

Майор Александер де Северський, відомий летунський знавець, що тепер в Европі розслідкує летунську стратеґію, заявив у Римі, що німці плянували збудувати нові боєвики, які мали літатати зо скорістю 750 миль на годину та мали силу переїхати через Атлянтик і назад вернутися в Европу.

Северський каже, що Німеччина зробила основну помилку в війні, коли вона закинула стратеґічне бомбардування Британії.

ЩО НІМЕЧЧИНА РОБИЛА БИ НА ВИПАДОК ДОБУТТЯ БРИТАНІЇ.

Британський уряд дістав у свої руки тайний плян найвищої німецької військової команди про те, що німці мали би робити в Британії на випадок її добуття. Показується ц нього, що на першому пляні німецької політики в Британії стояла депортація всего дозрілого мужеського населення Британії в віці від 17 до 45 літ життя. Потім мали перемінити всі британські фабрики на фабрики амуніції для німецької кампанії проти Советського Союзу.

Британський уряд звертає увагу, що цей плян виробу амуніції в Британії для вовання проти Росії німці виробили в часі, як Німеччина ще не почала була війни проти Росії.

НІМЕЦЬКІ „ВОВКУЛАКИ" СПІВДІЛАЮТЬ З ПОЛЯКАМИ.

Празькі ґазети подають подробиці двох нападів тайної націстичної орґанізації „вовкулаків" на чеських вояків. В цих нападах, кажуть ґазети, згинуло 9 осіб. Кажуть теж ґазети, що з „вовкулаками" співпрацюють „польські фашистівські терористи".

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of Octobed 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department. 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

БРИТІЙСЬКІ ВИБОРИ

Вислід парляментарних виборів у Британії є подією першорядної ваги. Затьмив він принаймні на час японську війну й потсдамську конференцію. Мати він буде кольосальне значіння й для Британії і для решти світа.

По суті цей результат можна коротко зясувати як подавляючу перемогу британської Партії Праці, подавляючу до того, що уряд, який вийде з Партії, не буде потребувати ніколи оглядатися за підпорою в інших партіях. Він буде могти вводити в життя такі закони й політику, які тільки забажає, і ніяка комбінація противних партій не зможе його повалити через цілу каденцію, себто найближчих 5 літ.

Така перемога дає урядови не тільки владу, але й відповідальність. Уряд, що має в парляменті достаточну скількість голосів для переведення бажаних законів, не може потім виправдуватися перед народом, що він не міг перевести якихось обіцяних реформ. Уряд Партії Праці буде заставлений ввести в життя ті реформи, які він обіцяв вже здавна, а яких наприклад він давніше не міг перевести, коли мав владу на основі союзу з іншими партіями.

Між цими реформами є передусім перебрання на державу, чи на нарід, копалень вугля, залізниць, електричних підприємств та Банку Англії. Кожна з тих перемін є для Англії справжньою економічною й суспільною революцією. Звісно, цим революційним перемінам за всякою правдоподібністю не будуть товаришити ніякі криваві ексцеси, і тому революційности цих перемін багато людей не догляне. Та революційними вони всетаки є в тому розумінню, що кожна з тих перемін пересуває доходи й політичну силу з тих груп людей, що досі мали, на інші групи, зглядно цілий британський народ.

Такі переміни будуть мати певно великий вплив на цілий світ, вже хочби тому, що як каже лондонський кореспондент „Ню Йорк Таймсу", Герберт Матюз, цілий світ жде від Британії вказівок, куди йому йти. Як кажуть інші кореспонденти, вислід виборів у Британії є заохотою для лівих і соціялістичних партій по всему світу. Навіть в Америці, як каже Артур Крок, вашингтонський кореспондент „Таймсу", ждуть відгуків британських виборів в американській політиці.

У заграничній політиці Британії перемога Партії Праці певно не буде мати таких далекойдучих результатів, як у нутрішній. Всеж таки цей вплив буде поважний. Уряд Партії Праці певно поведе далі війну проти Японії та конференцію в Потсдамі. Він певно буде йти назагал слідами старого уряду, одначе він певно не буде піддержувати ні збанкротованих европейських королів, ні збанкротованих диктаторів до того, як їх піддержував би уряд з Консервативної Партії. Хоча для комуністів Партія Праці це буржуазна партія, та уряд з Партії Праці буде краще співпрацювати зо совєтською Росією, і їй совєтська Росія буде довіряти більше, ніж довіряла урядови Чорчила. Тому в перемозі Партії Праці загально добачують скріплення порозуміння Трьох Потуг.

Масові арешти в Німеччині

Арештування біля 80,000 людей американськими окупаційними військами в Німеччині було без сумніву великою сензацією дня. Тому й не дивниця, що американські газети, дiставши цю вістку, проголосили її величезними буквами на першій сторінці. Дивницею зате можна назвати те, що ця сензаційна вістка потім так скоро забулася й дістала тільки невелике число обговорень у передовицях. Виглядало тоді так, гейби вістка не мала більшої ваги, яку їй спершу приписали, або газети не знали, що саме про неї думати. Якби в Німеччині ще була війна, то можна би ще припустити, що тут державні уряди, які ведуть війну, здушують коментарі в інтересі кращого ведення війни; зогляду на закінчення війни в Німеччині, цей догад відпадає.

З коментарів про цю подію кидається в очі погляд відомої американської журналістки Ан О'Гер МекКормик. Має вона свій погляд на цю подію. Передусім вона до певної міри вагу факту подекуди поменшує, називаючи арештування німців розмірно незначним. Таким він може й видатися німцям, якби вони порівняли його з арештами своїх власних урядів; коли одначе взяти під увагу факт, що арешти переводить не европейська влада, а американська, до таких масових рейдів непривична, то ледво чи можна дивитися на подію як на незначну.

Для вияснення події пані МекКормик вяже її з іншою, а саме з осторогою, котру американський капітан Закаріяс видав оноді японському народови через радіо з Вашингтону. На перший погляд ока між двома подіями нема ніякого звязку. Не так для пані МекКормик, котра добачує в двох подіях признаки одної тенденції, а то наближення між трьома потугами, а спеціяльно між президентом Труманом і премієром Сталіном. Мовляв, вони посуваються в напрямі спільної політики.

І вона підсуває, що обі справи відай є вислідом рішень, принятих трьома потугами на конференції в Потсдамі. За тим догадом, масове арештування німців в Американській окупаційній зоні Німеччини було би доказом згоди трьох потуг щодо політики супроти Німеччини, а радіовий натяк Закаріаса Японії, що, як вона не піддасться зараз, то їй прийдеться змірити не тільки з Америкою й Британією, але й ще з Росією, є доказом подібної згоди трьох потуг щодо політики супроти Японії.

Хоча пані МекКормик, як стара журналістка, не тільки має вправу добачувати річи, яких інші добачувати не можуть, але й має звязки, з яких вона може добувати вісти, для інших недоступні, все таки її догадів щодо масових арештів у Райху та радіової промови Закаріаса не можна приняти за зовсім доказану річ. Можливо, що це тільки стріл по корчи, з думкою, що хтось за ним криється, хоча може там нікого нема. Якщо так, то в догадах цеї досвідченої журналістки є тільки приклад, до чого заставляє газетярів тайна, накинена міродайними чинниками на якусь важну подію, про котру цілий світ цікавий знати як найбільше важних фактів.

Микола Чубатий.

Витали Україну, а хвалили Росію

Хвалити Господа, що вже за нами біля тритижнева бакханалія, добре зааранжованої агітації, доконуваної впродовж того часу на американських українцях. Саме в тім самім часі, коли біля чотири міліони найкращого активу української нації втікає в світ за очі з рідної землі з розбитим серцем та тугою за втраченою батьківщиною, залятою історичним ворогом українського народу, по більших містах Америки, де живуть більші скупчення американських українців в Ню Йорку, Філядельфії, Дітройті улаштували „шов". Приїздили делегати України до своїх рідних братів, братів та сестер саме тих міліонів, що там в Европі втікають від тих делегатів і від того крівавого протиукраїнського режіму, який вони тут приїхали репрезентувати.

З телячим восторгом полетіли витати їх комуністи. І не диво, вони перші мають обовязок це робити, цеж їх джаб, з того вони живуть. За комуністами потягнули новомосковофіли. Небагато їх, як кіт наплакав, одначе грати їм призначили навіть першу ролю на тих зааранжованих представленнях, щоби то виглядало, що не самі комуністи, але теж „громадянство" витає гостей та делегатів з України. За світськими москвофілами потягнуло й кількох православних духовних, саме тоді, коли ті православні владики, що є кість від кости, кров від крови української землі, приневолені втікати з рідного краю та шукати захисту в гуманній Швайцарії. Мабуть для тих американсько-українських духовних Москва вже стала Третим Римом. Не даром один із всечесних таки виразно сказав, що зі сходу, себто з Азії, світло йде. Дивне це в устах саме того духовного, що ще кільканадцять років тому у своїй задиркастій полемічній книжочці клеймив це світло назвою Юди-Предателя. Часи міняються, міняються сподівання; міняється і у декого поняття слова Україна та значіння того слова у їх життю.

А зрештою прискочив дехто в надії, що зі Совєтами незадовго буде бизнес, тому мене там повинні видіти. Дехто прибув в марній надії, що Совєти потребуватимуть кандидатів на різні заграничні уряди, від амбасадорів до начальників закордонних відділів чека включно. Дехто вже й має за собою кількалітний досвід в слідженню робітників, щоби дисципліну тримали, то тепер можна буде зужити той досвід на користь робітниче - селянської держави. Дехто прибув зі звичайної звички витати всіх, хто приїздить зі закордону, починаючи від Данила гетьманича а кінчаючи на Бондарчукови-комуністови.

Делегати, та хто вони?

Совєтська Україна відтята від світа таким високим китайським муром, що звідтам може приїхати кожної хвилини невідома нікому людина, представитися як ректор університету, містопредсідник Ради Народних Комісарів, віце-президент Академії Наук, тощо, і ніхто не в силі сконтролювати їх ідентичности. Назвища д-ра В. Бондарчука та проф. С. Погребняка чуємо перший раз в життю, й то аж тоді, коли вони явилися у Сан Франсиско. Хто прибуває зі Совєтів, той кромі відомих М. Хрущева, предсідника Ради Народних Комісарів та О. Богомольця, президента Академії Наук, може собі приписати кожний уряд і ніхто не в силі ані потвердити того, ані заперечити.

Ще недавно в органі американських комуністів українського роду читали ми довжезне звідомлення Академії Наук України, зладжене її віцепрезидентом Сапегіном, тепер чуємо, що віцепрезидентом академії наук є делегат до Сан Франсиско, академик Палладин. Назвище академика Палладина було здавна відоме, як серіозного вченого, росіянина з України. Про його віцепрезидентуру академії довідуємося перший раз, коли став делегатом України до Сан Франсиско.

Відколи наступила зміна невідмінного секретаря Академії Наук теж невідоме. Секретарем Академії спершу був А. Кримський, по тім його усунули за український націоналізм та секретарем зробили Корчака-Чепурківського. Про секретаря академії С. Погребняка ніхто ніколи не чував, одначе приїхавши до Америки як делегат, С. Погребняк стає уже секретарем Академії Наук.

Про д-ра С. Бондарчука теж досі ніхто не чував як про вченого. Віримо, що це один із молодих вчених і не хочемо пересуджувати його талановитости, а навіть політичної чести, одначе він навіть на терені Америки раз є ректором київського університету, другий раз деканом на тімже університеті. Таке саме є з іншими. Недавно читав я, що заступник Мануїльського у проводі делегації, Сенін, це заступник голови Ради Народних Комісарів М. Хрущева. Читали ми вже навіть, що Мануїльський крім комісарства закордонних справ, має теж уряд заступника голови Ради Народних Комісарів, тепер з мови д-ра Бондарчука довідуємося, що містопредсідниками Ради Народних Комісарів України є Демян Коротченко та Леонід Корнієць. Не маємо підстави не вірити, що д-р В. Бондарчук не є ректором київського університету, а С. Погребняк професором, одначе ніхто не є певний, що завтра їх не представлять одного як віцепрезидента Академії Наук, а другого як віцекомісаря заграничних справ.

Відбути зааранжовану поїздку поміж українців по Америці, поїздку наперед добре приготовану виключно для цілей пропаганди, поручили тільки тим двом людям. Були вони і в Ню Йорку і в Філядельфії і в Дітройті. Не виручували їх інші члени делегації як доктор історичних наук М. Петровський чи містопредсідник делегації Сенін чи академик Палладин. А шкода, бо неодин з нас бажав би почути від нового совєтсько-українського історика дещо більше, що сталося з кільканацяти визначними істориками школи М. Грушевського після розгрому академії 1930. Живуть вони ще де марним життям, чи вже на тамтому світі. Бо для української історичної науки вони вмерли безповоротно. Що діється з таким стопроцентовим демократом в переконаннях та в життю, батьком українських ґеоґрафів, д-ром Степаном Рудницьким? Зїдає його слабий орґанізм ще дальше шкорбут в Комі над Білим Морем біля Соловецьких островів, чи може вже закінчив він своє життя? Де нині академики Єфремів, Василенко, Слабченко? Що сталося з рідко талановитим, молодим вченим істориком права Окиншевичом. Живуть вони ще де, й де зїдає їх чахотка, чи вже вони може на тамтому світі. Де подівся математик Микола Чайківський, де Михайло Лозинський, Антін Крушельницький та другі відомі люди?

Це все імена відомі, що мають вже своє місце в українській культурі. Вони і тому дорогі та вартісні для українського народу. Ніхто не переконає нас про зріст української культури під Совєтами, коли там нагло устала всяка українознавча наукова діяльність. Це, що вийшло з обсягу українознавства під фірмою Академії Наук окремої української республики, це жалюгідний доказ нидіння української культури, після її світлого розвою в роках 1923-1930.

Яке громадянство витало делегатів?

Все вище сказане про делеґатів та їх ролю відоме подавляючій більшости американських українців, тому не спішилися вони витати делеґатів такої суверенної України. Загал американських українців добре зорієнтований, що в особах д-ра В. Бондарчука та С. Погребняка годі нам видіти делеґатів суверенного українського народу. Обидва може й люди переконань, може це вже вихованки совєтського режиму, що потрафив частині української інтелігенції защепити переконання про Україну як територіяльну одиницю, провінцію Совєтської Росії, одначе вони напевно не є виразниками думок українських мас. Вони є виразниками чужого совєтського режиму над Україною.

Тому загал українців здержався від привітання делеґатів, а волів сидіти в дома та не видіти болючої сензації. Натомісць делеґатів України масово витали ці круги, для яких суверенність українського народу є річю мало не зненавидженою. Оповідали очевидці, що в Ню Йорку на привитанню може що двацятий учасник був українець, а решта самі неукраїнці. В Ню Йорку витав делеґатів, між іншими, відомий вже нам рабін Бік, що то рік тому назад витаючи жидівських гостей з України з ненавистю накинувся на український самостійницький рух. Він витав тепер делеґатів України як делеґатів провінції червоної Росії.

Представлення делеґатів з делеґатами з України улаштував Рошен Вор Реліф. Тому теж промовляв один із членів того комітету, сенатор з Ню Гемпшир Чарлз Тобі. Цей справу назвав найясніше по імени. Він теж витав Україну, але цілий час говорив тільки про Росію та накивував всім тим, що її не злюбляють через її крівавий режім. Про Україну не згадував зовсім. Витав він Україну, але думав та говорив про єдину неділиму Росію.

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з іміґрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

49) (Всі права застережені)

IV.

Зо два тижні Безхатний працював по пару днів то у одного то у другого фармера. Тому поміг дрова у ваґон навантажити, тому з лісу вивезти. Знайшов врешті собі пристановище у покиненій колибі. Наняв його невеличкий на зріст фармер, як на околицю, досить заможний і навіть очитаний. На власних фармах лісу мав не багато. Вибрав дозвіл на вируб державного лісу по четверткови від сяжня.

В колибі застав Безхатний двох співжителів. Вивірка загніздилася під дахом, а великий канадійський їжак „поркюпайн" під підлогою. Зпочатку звірятка поставилися до нього з великим недовірям. Приходив він з роботи у колибу — і не заставав ні одного. Вивірка цюркотіла, гейби відсварювалася з гнізда, їжак вовтузився у норі під підлогою. Кожного дня Безхатний залишав їм будь чого перекусити. Так через тиждень звірятка не ховалися вже при наближенні його до колиби. Ще через тиждень в обід чи вечерю вивірка сідала на другому кінці стола, розглядалася собі, що той страшний велит, — а таким Безхатний їй мусів здаватися, — виробляє. Їжак лопотів лапками по підлозі у пошуках поживи, підбігав до ніг, обнюхував. Порух ногою — і він недовірливо відскакував.

Опісля обидвоє вирішили, що „не такий той чорт-велит страшний, яким здається", тягали їжу з під рук, давалися погладити. Вивірку погладити легко, та їжака голою рукою не погладиш. Якось, без зайвого порозуміння, всі троє поділили між собою обовязки. Людина на всіх куховарила. Вивірка людину бавила, а їжак виконував обовязки пса — провожав і зустрічав Безхатного.

Безхатний багато читав, часом писав що будь. При тім завзято курив. Сяде вивірка над листком паперу, дивиться, як перо чи олівець виводить якісь закарлючки. Часом пробує, як олівець смакує, часом збиває його лапкою. Безхатний пустить їй під ніс диму. Затуркотить тоді й тільки хвостиком майне, тільки її й бачили. Забереться у своє гніздо і довго ще відсварюється там. Жіноча вдача, відомо! Але в ночі, змерзи — шиється до Безхатного під накривало.

Вчащав до колиби й пан північних канадійських лісів — медвідь. З самих початків внадився пити воду у викопаній Безхатним ямі. Обидва вдалися чемними й вихованими — чесно додержували невтральности, не бажали один одному перехрещувати шляху. Приходив раніше до ями медвідь — Безхатний терпеливо ждав, поки він напється й відійде. Випередить Безхатний — тоді чекав поблизу медвідь. На стежці зустрінулися раз тільки. Пристанули, уважно подивилися одно на одного — медвідь скрутив трохи вліво, Безхатний вправо — і так чемненько розминулися! Совісний був медведисько, Безхатний надумував як би його освоїти!

Чи той самий, чи інший який медвідь-бурлака загостив раз під колибу, десь вже під північ. Безхатний читав до пізна, коли нараз чує — вся колиба ходуном ходить. Об дошки чухалося щось велике. Саме тоді упав перший сніг. Виглянув у вікно. Побачив щось чорне, мохнате і, як на теля, занадто велике. Думка про медведя якось не прийшла до голови. А те „щось" підійшло на освітлене проти вікна місце, зчудовано уставилося на світло. Що це за біда, сумніву не лишалося.

Похапцем убрався. Міркував — коли медвідь добиватиметься до дверей — він вискочить у вікно. Якщож до вікна — вискочить у двері. Ждав і ждав медвежої акції, аж остогидло. Медвідь не атакував, почав нишпорити коло поркюпайнової нори. На біду Безхатний того дня полишив у лісі сокиру. Одинокою його зброєю були нарізані короткі кругляки на паливо. Сидіти у „страху Божому" цілу ніч не випадало: Хто то може знати основи медвежої стратегії? Може він жде поки погасне світло, а тоді атакуватиме? Безхатний вирішив починати акцію самий. Певно, медвідь міг спокійно забратися, але Безхатний не дуже покладався на медвежу добродушність, та й колиба з тонких дощок, не витримає натиску. Вибрав грубший патик, потиху відщепив двері й з порога вперіщив бурмилу по крижах. Той перелякано ревнув і дав ногам знати.

Нарано побачив сліди більше стопи. В околиці медведі часто загризали худобу, атакували й людей. Та якось медвідь не приходив більше, може заліг десь на зимову спляч-ку.

Замісць бурмила чотирохногого напрохався в колибу двоногий, — Гарий на імя. Жив він в Канаді років з двацять пять, пробував всяких інтересів, та чогось не йшло йому. У державній мові за двацять пять літ вивчив пять тільки слів — „йес", „но", „шюр", „ол райт" і „вацумерія". Самогон дудлив також за пятьох. Від нього на той світ забрався. Але Безхатний за малим не згинув з Гарого вини.

Рубали дерево на скриньки. Безхатний для свого фармера, Гарий для склепаря ізраеліта. Надибав собі Безхатний гайок здорових осин, так може з сотку. Сніг випав глибокий. Тож звалив він одну осину у сніг, на неї назрізував з десяток інших, той вигравав собі пилою наче добрий скрипак смичком; відрізував кусники по чотири й чверть стопи. І раптом чує: шумить щось у нього над головою. Глипнув вгору й завмер. Роздвоєна наполовині стовбура падала на нього груба на два обхвати осина. Вмент майнуло в голові:

(Дальше буде).

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЦЕ, В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРИЄДНУВАННЯ ДО НЬОГО ЯКНАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ
від 1. січня 1945 до 30. червня 1945 р.

З початком січня 1945 р. було повнолітних членів ____ 33,225
За час 6 місяців: принято нових членів ____ 716
принято наново ____ 187
принято з переступними листами ____ 126
принято з інших кляс ____ 30

Разом 34,284

За час 6 місяців: суспендовано ____ 304
відійшли з переступними листами ____ 132
відійшли до інших кляс ____ 30
відійшли зо зворотом у готівці ____ 43
відійшли на безплатне продовження ____ 4
відійшли на виплачене обезпечення ____ 1
померли ____ 195

Разом 709

Остається з кінцем червня 1945 р. ____ 33,575
Приріст за 6 місяців на ____ 350

Повнолітні члени були обезпечені в таких клясах:

У старому роді обезпечення ____ 306
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками до 70 року життя ____ 802
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками впродовж 20 років ____ 7,215
В обезпеченні, платнім за життя з вкладками впродовж 20 років ____ 4,264
В новім обезпеченні на ціле життя для нових членів 8,234
В новім обезпеченні на ціле життя для старих членів 12,754

Разом 33,575

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. СОЮЗУ.

З початком січня 1945 р. було всіх дітей членів ____ 11,227
За час 6 місяців: принято нових членів ____ 623
принято наново ____ 101
принято з переступними листами ____ 50
принято з інших кляс ____ 19

Разом 12,020

За час 6 місяців: суспендовано ____ 255
відійшли з переступними листами ____ 59
відійшли до повнолітніх членів ____ 196
відійшли до інших кляс ____ 19
відійшли зо зворотом у готівці ____ 10
відійшли на виплачене обезпечення ____ 1
відійшли на безплатне продовження ____ 1
померли ____ 9

Разом 550

Остається з кінцем червня 1945 р. ____ 11,470
Приріст за місяців ____ 243

Діти були обезпечені в таких клясах:

У клясі 1. Молодечого Департаменту ____ 4,452
У клясі 2. Молодечого Департаменту ____ 1,314
У клясі 3. Молодечого Департаменту ____ 2,329
У клясі 4П на $ 250 Молодечого Департаменту ____ 51
У клясі 4П на $ 500 Молодечого Департаменту ____ 1,325
У клясі 4П на $1000 Молодечого Департаменту ____ 323
У клясі 5Е на $ 250 Молодечого Департаменту ____ 196
У клясі 5Е на $ 500 Молодечого Департаменту ____ 1,231
У клясі 5Е на $1000 Молодечого Департаменту ____ 249

Разом 11,470

Маючи на увазі, що з початком 1945 року було всіх повнолітних членів і дітей разом 44,452, а знов з кінцем червня 1945 року те загальне число виносило 45,045, то загальний приріст у членах за перших 6 місяців 1945 року виносив 593.

ЛЯВІНА ПРИ ВИБОРАХ.—Майор Клеменс Атлі, провідник Партії Лейбористів в Англії осягнув при недавних парляментарних виборах перемогу, яку порівнують з лявіною. Консервативна Партія з Винстоном Чорчилем на чолі потерпіла велитенську поразку. Атлі був заступником премієра від 1942. р. і лордом-президентом міністеріяльної ради від 1943. р. Він покінчив університет в Оксфорді.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОШУКУЄМО 390 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

109) Організація Української Молоді Стейту Конетикат ____ $100.00
110) Адв. Роман Смук, головний контрольор У. Н. Союзу, Шікаґо, Ілл. ____ 100.00

Разом $ 200.00
Попередно проголошено ____ 10,800.00

Разом $11,000.00

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА ВІД 1. СІЧНЯ ДО 30. ЧЕРВНЯ 1945 РОКУ. — ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ.

П Р И Х О Д И:

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від моргеджів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальностей	Сирітські части	Звороти до нар. фонду, стип. і т. п.	Звороти резерви і Мол. Деп.	Інші звороти	Друкарня, книгарня і т. п.	Сплати моргеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати членських позичок	Продаж реальностей	Переноси на обниження реальностей	Прихід Друкарні і Книгарні	Сплати нотів і процентів	РАЗОМ
Січень	99,579.04	4,794.20	2,337.90	676.39	45.47		10,238.59	1,000.00	23.21		1,981.51		4,690.35		8,199.44	75,000.00		6,755.94	12.00	215,334.04
Лютий	72,807.25	6,909.00	1,528.89	4,656.44		1,610.02	9,775.18	1,201.72	55.01	838.25	50		15,434.70	115,127.48	6,944.24			6,550.39		243,439.07
Березень	69,335.48	28,593.88	5,917.58	2,950.22		1.41	8,826.00	600.00	86.25	555.75	2,651.42		17,261.03	26,029.22	7,114.59			6,855.97		176,778.80
Квітень	67,412.25	2,304.51	3,136.66	2,175.71			8,699.76	112.62		416.40	1,202.00		3,372.48	25,131.44	4,845.98			6,763.22		125,573.03
Травень	63,958.96	4,600.80	2,894.75	1,185.76			9,184.69	605.66	76.07	256.40	1,074.98		94,584.30		5,304.35	15,000.00		6,492.75		205,219.47
Червень	65,524.51	17,789.32	5,122.78	1,391.23	69.44	1,653.75	9,917.09	788.34	519.45	4,033.40	3,641.27	7.50	14,165.11	46,046.25	4,249.41	25,000.00		5,969.04	6.00	205,893.89
Разом	438,617.49	64,991.71	20,938.56	13,035.75	114.91	3,265.18	56,641.31	4,308.34	759.99	6,100.20	10,551.68	7.50	149,507.97	212,334.39	36,658.01	115,000.00		39,387.31	18.00	1,172,238.30

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністраційний фонд	Резервовий фонд	Конвенційний фонд	Запомоговий фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братств	Інвестиція в моргеджах	Інвестиція в бондах	Інвестиція в реальностях	Позички членам	Друкарня і книгарня	Notes	Інші розходи	Contingent Fund				РАЗОМ
Січень	27,460.39	13,308.10			1,132.38		584.91	287.88	65,000.00			958.39				21.27				108,753.32
Лютий	33,945.43	15,752.26			1,793.42		1,492.24	291.85				4,856.44				200.13				58,331.77
Березень	36,223.15	22,612.33			2,013.33	1,700.00	560.18	288.48	838.51			3,213.22				105.97				67,555.17
Квітень	14,534.79	25,100.63			2,201.88		777.04	286.99		15,000.00		2,738.20				48.75				60,688.28
Травень	37,997.97	14,409.08			2,203.70		597.03	286.99	61.50	575,875.00	81,517.27	1,260.76				325.88				714,535.18
Червень	106,220.96	17,836.16	263.72		2,183.29		57.17	286.99	20,000.00			1,609.63				199.04				148,656.96
Разом	256,382.69	109,018.56	263.72		11,528.00	1,700.00	4,068.57	1,729.18	85,900.01	590,875.00	81,517.27	14,636.64				901.04				1,158,520.68

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ

Готівка з кінцем 31. грудня 1944 р. осталася ____ $ 321,863.35
Прихід ма час від 1. січня до 30. червня 1945 р. ____ 1,172,238.30

Разом ____ $1,494,101.65
Розхід за час від 1. січня до 30. червня 1945 р. ____ 1,158,520.68

Готівка з кінцем 30. червня 1945 року остає ____ $ 335,580.97

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка ____ $ 335,580.97
Моргеджі ____ 874,055.60
Бонди ____ 5,254,628.63
Реальности ____ 577,017.27
Позички членам ____ 464,110.81
Друкарня ____ 5,744.17
Ноти (векслі) ____ 300.00

Разом $7,511,437.45

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення ____ $6,813,510.27
Посмертний фонд старого роду обезпечення ____ 78,142.53
Адміністраційний фонд ____ 213,559.26
Резервовий фонд ____ 13,922.30
Запомоговий фонд ____ 108,529.72
Народний фонд ____ 18,465.38
Конвенційний фонд ____ 66,775.54
Contingent Fund for Protection of Investment & Mortality ____ 92,841.97
Фонд Згоди Братств ____ 18,015.45
Сирітський фонд ____ 87,675.03

Разом $7,511,437.45

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ВІД 1. СІЧНЯ ДО 30. ЧЕРВНЯ 1945. Р.

П Р И Х О Д И.

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від моргеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від членських позичок	Продаж і сплати бондів	Заробок на бондах	Продаж реальностей	Перенос на обниження реальности	Перенос на обниження бондів	Заробок на реальности	Звороти	Сплати моргеджів	Сплати членських позичок						РАЗОМ
Січень	8,938.11	175.00	262.28	35.00		9.49								254.32	25.00						9,699.20
Лютий	6,937.51	1,012.55	662.59	35.00										486.97							9,134.62
Березень	8,352.14	2,960.40	422.66	35.00			11,005.59							738.36							23,514.15
Квітень	7,334.37	243.80	221.97	35.00										190.48							8,025.62
Травень	7,771.32	600.00	946.63	35.00			5,004.91							4,446.63							18,804.49
Червень	7,849.50	1,391.83	316.71	35.00	14.33		5,023.08							410.11							15,040.56
Разом	47,182.95	6,383.58	2,832.84	210.00	14.33	9.49	21,033.58							6,526.87	25.00						84,218.64

Р О З Х О Д И.

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти і виплати грамот	Платня помічних сил	Соціяльне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друки, відзнаки і т. п.	Видатки канцеляр. почта і т.п.	Видатки на реальности	Дивіденда	Нагороди, лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за діти до У.Н.С.	Процент на бондах	Інші звороти	Нагороди секретарям	Інвестиції в моргеджах	Інвестиції в бондах	Втрата на реальностях	Втрата на бондах	Реальности	РАЗОМ
Січень		52.42	546.86		600.00	109.82	25.00	18.94		1,875.77											3,228.81
Лютий	419.00	169.85	573.52		600.00	167.95	25.00	119.25				838.25									2,912.82
Березень	500.00		729.42		600.00	137.51	25.00	49.20		3,013.00	400.00	555.75							5.59		6,015.47
Квітень	456.00	52.05	575.31	63.51	600.00	108.78	25.00	237.85				416.40			1,622.07		5,000.00	1,193.70			10,350.67
Травень	836.00	43.99	587.03		600.00	214.67	25.00	100.70	2,283.80	24.00		256.40	57.80				50,000.00		4.91		55,034.30
Червень		24.82	697.19		600.00	129.52	25.00	1.27	1,269.49	610.50		681.90							23.08		4,062.77
Разом	2,211.00	343.13	3,709.33	63.51	3,600.00	868.25	150.00	527.21	3,553.29	5,523.27	400.00	2,748.70	57.80		1,622.07		55,000.00	1,193.70	33.58		81,604.84

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ.

Готівка з кінцем 31. грудня 1944 року осталася ____ $ 42,028.28
Прихід за час він 1. січня до 30. червня 1945 ____ 84,218.64

Разом ____ $126,246.92
Розхід за час від 1. січня до 30. червня 1945 ____ 81,604.84

Готівка з кінцем 30. червня 1945 року остається ____ $44,642.08

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка ____ $ 44,642.08
Моргеджі ____ 86,849.87
Бонди ____ 490,438.05
Реальности ____ 5,500.00
Позички членам ____ ,150.00

Разом $627,580.00

Стан довжний:

Посмертний фонд ____ $566,561.46
Адміністраційний фонд ____ 61,018.54

Разом $627,580.00

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ
за час від 1. січня до 30 червня 1945 року.

Готівка з кінцем 31. грудня 1944 року осталася ____ $ 810.68
Відсотки від бондів ____ 585.00
Відсотки з банку ____ 87
Сплати бондів ____ 6,180.00
Заробок на сплачених бондах ____ 180.00

Разом $7,756.55

Інвестиції готівки в бондах ____ $7,500.00
Відсотки на закуплених бондах ____ 10.61

Готівка з кінцем 30. червня 1945 р. остається ____ $ 245.94
Інвестиції в бондах ____ 42,099.95

З кінцем 30. червня 1945 року фонд Захисту-Сиротинця остається ____ $42,345.89

ЗВІТ ФОНДУ бл. п. С. ЯДЛОВСЬКОГО
за час від 1. січня до 30 червня 1945 року.

Готівка з кінцем грудня 1944 року осталася ____ $ 414.43
Відсотки від бондів ____ 31.25
Відсотки з банку ____ 1.99

Готівка з кінцем 30 червня 1945 р. остається ____ $ 447.67
Інвестиції в бондах ____ 2,500.00

З кінцем 30. червня 1945 року фонд бл. п. С. Ядловського остається ____ $2,947.67

(Кінець буде).

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ДИВНІ НОВИНИ

ДЕПОРТОВАНИЙ, АЛЕ НЕ ЗАГРАНИЦЮ

Маріо Патріці, який має 17 літ життя і приїхав з Італії в Америку, коли мав лише 7 літ, попав під суд у Ню Йорку за те, що ограблював сусідів. Суддя поліційний Франсис Джаконе, побачивши свого земляка, питає його, чому він допускається злодійств. „Я хочу, щоб ви депортували мене до Італії" — боронився малолітний переступник. — „Так, я депортую тебе" — каже суддя — „але не до Італії, а до вязниці в Тумс". З тими словами відіслав суддя хлопця до вязниці, щоб там заждав до розправи перед судейською лавою і наложив на нього викуп на $5,000.

Союз Українсько-Канадійських Вояків за Морем
(ДЕННИК).

23. березня. Я прийшла тільки на пару хвилин подивитися чи нема для мене якої пошти. Хлопці вже починають приїзджати на відпустки.

Іван Юстик з дружиною (Виннипег) перебувають тут кілька днів. о. Горошко був в Лондоні і прийшов до клюбу на короткий час.

Г. С. Козіцька, Келгари.

24. березня. Коли я сьогодня приїхав сюди, клюб був так як улій. Багато хлопців приїхали сюди з Італії. Між ними прибув Капітан Савіцький з Принц Алберт, Саск. Також приємно було мені познакомитись з Ф/Л Керелюком. Тепер вже є поверх 40 хлопців тут і багато ще приїздить. Лт. Стечишин з Йорктону приїхав і ми тепер позбиралися кругом піяна та співаємо українські пісні.

Іван Юзик, Реджайна, Саск.

25. березня. Це перший раз я в клюбі. Ви годні уявити моє вдоволення, коли сьогодня рано я пробудився і побачив, що в тій самій кімнаті спить один з моїх товаришів, якого я не бачив поверх 12 років. Це був Капітан Буряник.

Після Служби Божої зайшла дискусія, чи клюб повинен дальше існувати після війни. Заключення випало, що так.

Кап. М. Савіцький, Принц Алберт.

Я тільки що повернула з шпиталю. Шпиталь в гарній околиці і хлопці кажуть, що вони дістають добру їжу і обслугу. Вони були дуже здивовані, що їх відвідав хтось з українців.

Г. Козіцька, Келгари.

26. березня. Коли я сюди приїхав цього разу, всі були заняті. Велика Анна як все пробувала збалансувати книжки. Інші працювали в канцелярії. Один день в любі закоротко. Вчора я не лягав спати до 5 години рано.

Олекса Крептуль, Інсингер, Саск.

27. березня. Сьогодня відїзджає від нас Ярослав Буряник. Другий з наших дуже добрих помічників є Василь Керелюк. Ці два хлопці робили днями і ніччю. Та не все робота. що багато значить. Тут також важне добра воля, симпатичне відношення та вирозуміння. Нам треба багато більше таких людей.

Анна Чернявська, Вегривил.

28. березня. Сьогодня нема нічого дуже нового в клюбі. Кілька членів працює в канцелярії, інші думають та розмовляють над поліпшенням клюбу. Я змучений і сплячий, тому буду лягати. Добраніч.

І. І. Гай, Виннипег.

29. березня. Я тільки скінчив вечеряти, після тяжкої праці цілий день в клюбі. Тут зустрінувся з Грудиком. Він справжній артист. Багато його малюнків є намальовані в Голяндії. Завтра позакачуємо рукави та будемо дещо трохи чистити.

Петро Ілащук, Едмонтон, Алта.

30. березня. Це мій перший раз в клюбі. Мушу признатися, що тут я найгарніше перебув свою відпустку, гарніше як коли передше в Англії чи на континенті. Тут зустрінувся з багатьома моїми знакомими, яких я не бачив поверх сім років тому.

Н. Мерко.

31. березня. Це другий раз я в клюбі. Дуже приємно було мені стрінутися з моїми двома знакомими — А. Горечкою і Н. Сверґоном. Ми гарно перевели вечір, нагадуючи собі нашу минувшину в Канаді.

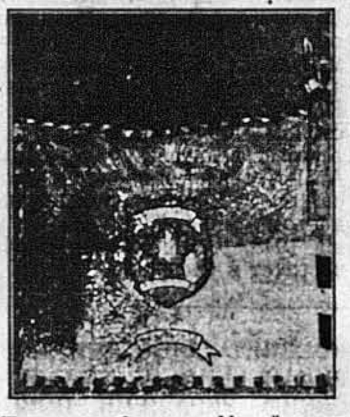
Н. Л. Кутний, Лт. Реджайна, Саск.
(Кінець).

ДО ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ" І „ЮКРЕЙНІЕН ВІКЛІ"

Як Ви змінюєте адресу, просимо негайно повідомити про це аміністрацію „Свободи". Скоре повідомлення усуває непорозуміння і стримання газети. З повідомленням просимо також висилати 10 центів готівкою або почтовими значками на покриття вироблення нового стенсля. Члени і Читачі з Канади зволять присилати **тільки готівку** тому, що канадійських почтових значків не **можна виміняти.**

Передання прапора СУКВ підчас Великодного зїзду в Брукселі, Бельгія, 5. і 6. травня 1945. Прапор принимає лют. В. Панчук, голова СУКВ. Коло нього стоять капт. Буряник, лют. Процюк і Ф/ССгт. Гуменюк.

Прапор Союзу Українських Канадійських Вояків за морем, дарований Товариством Бувших Укр. Комбатантів в Бельгії, переданий підчас Великодного зїзду в Брукселі, Бельгія, 6. травня 1945.

Відворотна сторона прапору СУКВ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КЕМПБЕЛ, ОГАЙО.

Українка кандидаткою на радну міста.

В Кемпбел живе поважне число українців. Між ними вже 30 літ живе тут Катерина Гіль, з роду Філас, що приїхали сюди з Ліського повіту і видалася за Романа Гіля. Вона тепер кандидує на „кавнсилменку". Це перша наша кандидатка на міський уряд в тутешних околицях. Вона весь час свого життя тут бере чинну участь в українськім й в американськім громадянськім життю. Вона все знаходить на те час, хоч має 4 дітей. Її муж Роман, походить з Рави Руської. Найстарша дочка є учителькою публичних шкіл, найстарший син Володимир, покінчив стейт каледж і тепер при війську. Про нього широко розписувалася преса за його геройчні чини і за його 51 налетів на Німеччину. Молодша доня Наталка була в каледж, тепер віддана. Наймолодшого Романа взяли з каледжу до війська. Крім цього пані Гіль провадила бизнес гросерию 15 літ і помагала мужови в вихованню дітей в школах.

Вона є тут дуже популярною громадянкою.

Вона вистаралася, що тут в школі відбувається українська школа в одній з шкільних кляс, де вчить проф. Когут і о. Олексів катехізації.

Вона доложила немало праці, щоб при закінченню вищої школи „Меморіял", о. Олексів репрезентував українських громадян. В цій вищій школі є принципалом є п. Омелян.

Вибори „праймері" будуть на 31. липня б. р.

ШЕРОН, ПА.

Гостина організатора У. Н. Союзу.

В Зелену Неділю, 24. червня ц. р. загостив до нашої місцевости організатор Батька Союзу п. Д. Білецький.Привіз його до нас з Йонгставну і представив громадянам свящ. о. С. Мусійчук. По Службі Божій зійшлись громадяни до салі і там до них мав гість гарну промову, закликаючи не йти за шкідниками нашого народу, а працювати далі для ідеї, аж доки Україна не стане свобідна і самостійна держава. Закликав головно ставати в ряди Батька Союза, бо Союз іде по дорозі добра і оборони нашого народу. Говорив також священик і закликав до створення місцевгоо комітету, щоб помагав в збірці Українському Допомоговому Комітетови під кермою д-ра Галана в Філядельфії.

Наш гість, п. Білецький додав, що наша справа ще не виграна, України такої, як нарід собі бажає, ще нема, а є під диктатурою Москви. Ми не сміємо спочивати, доки не осягнемо того, защо проливали кров американські вояки.

В Шероні рішено прилучитися щиро до У. Д. Комітету в Філядельфії і поспішити з помочию нашим збігцям.

Організатор п. Білецький зробив нашій громаді велику прислугу тим, що і підбадьорив на дусі наших громадян, бо вже і в нас є такі, що сумніваються в правду і готові пристати до стада підніжків Москви.

Гостина організатора не лилилась „голосом вопіючого во пустині", бо в Шероні вписалось на місці 6 людей в члени Союзу, а скоро число зросте. Від нашого відділу належиться подяка п. Білецькому, що до нас загостив і нас оживив.

Александер Попів, секретар від. 386.

ЕМБРИДЖ, ПА.

Українським жертвам війни.

Кампанія на допомогу українським жертвам війни, ведена заходами укр. прав. автокефальний парохії св. Володимира, принесла наразі суму $375, з яких три стодолярові жертви вислано через „Свободу", а решту, то є $75 просто до У. А. Д. Комітету в Філядельфії.

Жертвували по $100: Укр. Прав. Авток. Церква в Ембридж, о. Андрій Двораківський, Микола Жук. Василь Белей $20, а по $5: Василь Качур, Лесьо Зазвірський, Яків Лисяк, Іван Гось, ст., Іван Гось, мол., Василь Федущак, Грогорій Гера, Теодор Грицик, Михайло Венховський, Павло Халупяк, Григорій Лазар, Іван Гарбінський.

С. Мусійчук.

РІДНИЙ ЛАН, А ЧУЖИЙ ПАН

Жнива... Вже стерня згарає,
Пшениченька доспіває,
І житечко досихає
У снопах,
Вже в купках,
У рядках
По ланах...
Молотільня обертаєсь,
До сонічка зерно грає,
Як чисте золото сіє.
Зародив
Землі плід,
Божий дар,
Божий хліб.

• •
•

Пече сонце, млiє око,
Летить гадка геть далеко
На поля наші широкі,
Наш талан...
Бачу:
Лан.
А на нім,
На лані,
Чужий пан.
Нам лиш праця одинока,
Проклін, мука, плач і зойки,
Море сліз, ріки глибокі,
А збір жнив
На лані?
...Він не нам!
Наш лиш гніт,
З чола піт.
Бо наш лан,
Рідний лан,
А з лану
Бере збір,
Бере хліб
Чужий пан.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 3. липня 1945 року помер у 21. році життя через затроєння крови

ВОЛОДИМИР КУЧМАК

член Тов. Вільна Україна, від. 386 У. Н. Союзу в Шарон, Па.

Покійний роджений в Америці і був свідомим українцем. Полишив у смутку родичів Данила і Анастазій, братів Павла і Мирослава та сестру Стефанію.

Похорон відбувся 6. липня з дому жалоби до укр. прав. церкви в Шарон і на цвинтар Оквуд. — В. Й. П.!

А. Попів, секр.

Дня 14. липня 1945 року померла у 53. році життя

МАРІЯ МОЦКО,

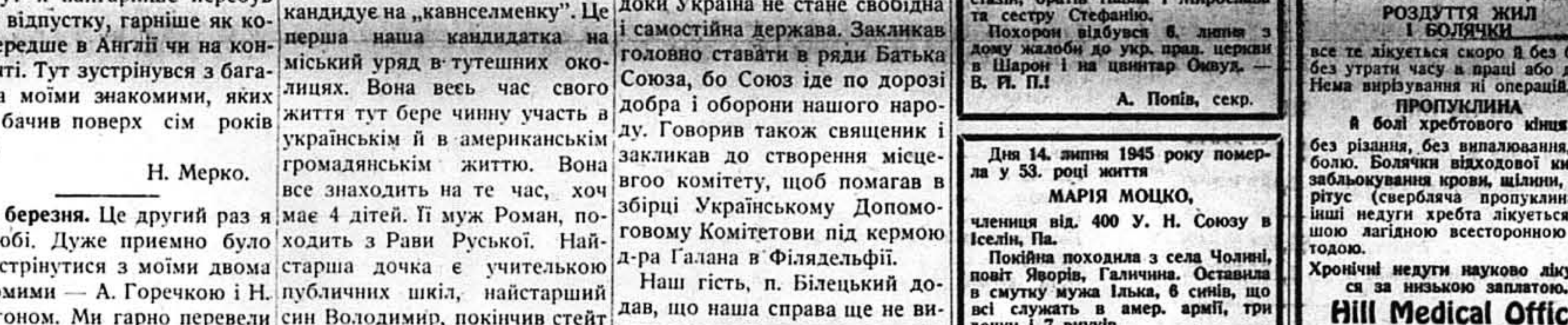
члениця від. 400 У. Н. Союзу в Іселін, Па.

Покійна походила з села Чолині, повіт Яворів, Галичина. Оставила в смутку мужа Ілька, 6 синів, що всі служать в амер. армії, три дочки і 7 внуків.

Похорон відбувся 17. липня при участи членів, родини і знайомих. Похована на католицькім цвинтарі в Індияна, Па. — В. Й. П.!

М. Воловецький, секр.

ТАРЗАН, ч. 1219. Мала надія.

„Ми замкнені горами", нарікали тубильці. „Ми звідти ніколи не добудемося".

Тарзан оглядав заборолo довгий час. Потім казав чорним робити шнури з трави.

Потім з них зроблено довгі драбини.

„По що нам здалися драбини?" говорив один воях. „Ми ніколи не потрафимо привязати їх до гори".